

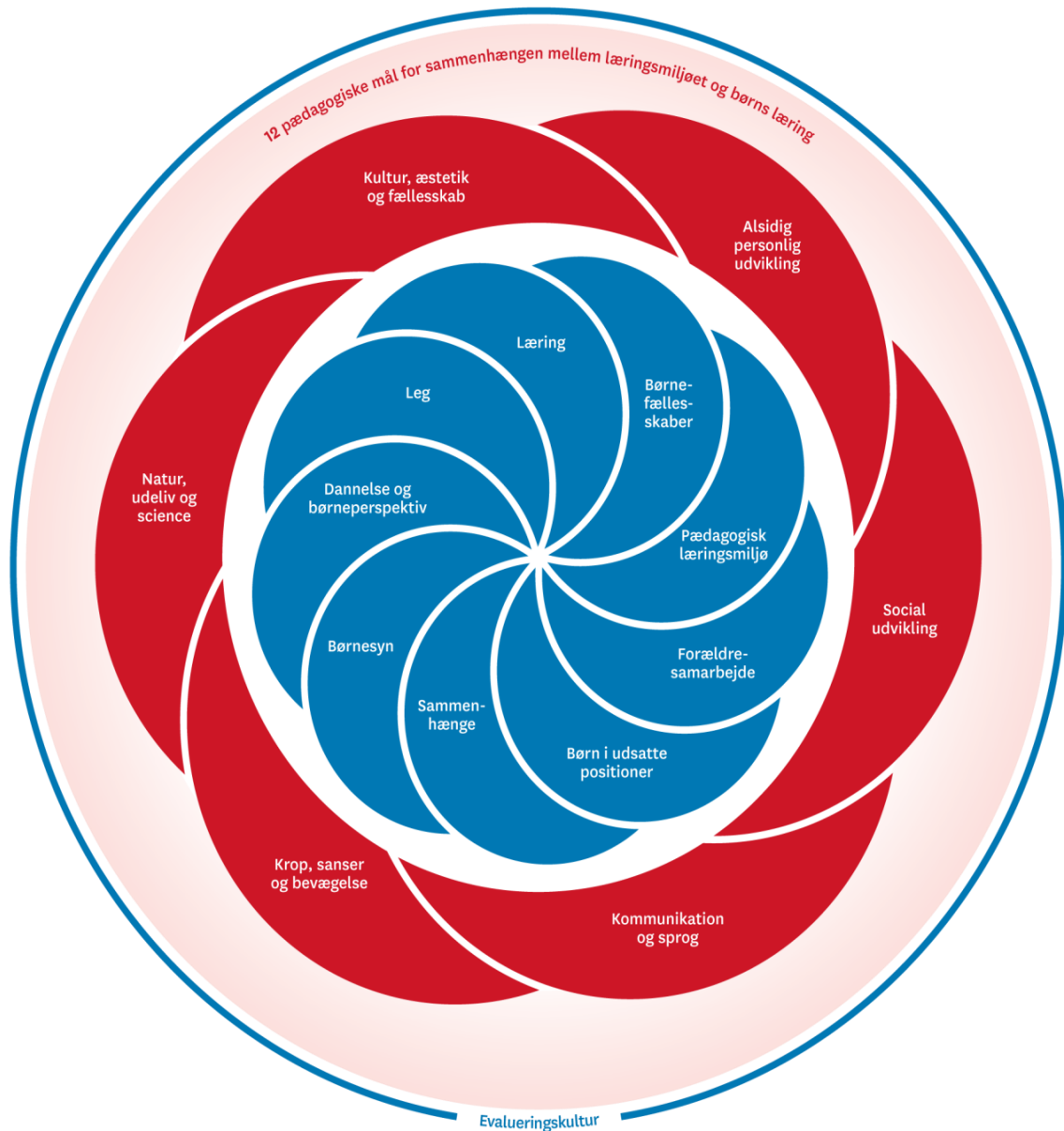

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Pilegården 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Red. 21.6.202

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

➤ Pilegården er normeret til gennemsnitligt at have 88 børnehavebørn fordelt i to teams og 48 vuggestuebørn fordelt i to teams. To af pladserne i børnehaven er "Ressourcepladser", som børn kan visiteres til og en specialpædagog er en del af personalegruppen.

Vores værdier er tillid, respekt og opmærksomhed og her er en rar og engageret atmosfære. Vi har mange forskellige kompetencer, viden og erfaring, som sættes i spil for at skabe gode deltagelsesmuligheder for børn og personale, og vi arbejder ud fra en inkluderende tilgang og med anerkendelse af forskellighed og forståelse for hinanden.

Hverdagen i Pilegården er en blanding af rutiner, planlagte aktiviteter og leg, som børnene selv tager initiativ til. Vores pædagogiske ramme i hverdagslivet er de seks læreplanstemaer: Barnets alsidige personlige udvikling, den sociale udvikling, kommunikation og sprog, krop, sanser og bevægelse, natur, udeliv og science samt kultur, æstetik og fællesskab. Vores udviklingstiltag sætter altid fokus på et udvalgt fagligt tema som vi gerne vil blive klogere på eller bedre til, vel vidende at det levede liv ikke kan skilles ad i temaer. Derfor er vi opmærksomme på medlæring og betydning af de øvrige temaer. Vi arbejder også med digitale kompetencer og har iPads til rådighed.

I Pilegården arbejder vi kontinuerligt med at indrette de indendørs fysiske rammer, så de passer bedst muligt til den aktuelle børnegruppes behov. Vi har stor opmærksomhed på børnenes leg og interesser, og vi skaber læringsmiljøer, der tilgodeser dette bedst muligt.

Vi er nabo til det dejlige naturområde, som vender ud mod Pilegårdsparken, og vi prioriterer at det skal være glædesfyldt at være ude sammen med andre. Derfor har vi fokus på samvær, leg og læring i naturen for alle aldersgrupper og vægter at lære børnene at trives udendørs, så de understøttes i at bevæge sig og eksperimentere i naturen og på legepladsen.

Børnegrupperne er inddelt i teams. I dele af dagen er der god mulighed for at lege på tværs af aldersgrupper og besøg hos et andet team er også en mulighed efter børnenes ønske. I dele af dagen er børnene inddelt i grupper ude og inde. Det kan være aldersopdelte grupper, hvor aktiviteter er planlagt til netop denne gruppes behov. Vi kan også lave mindre grupper, hvor et eller flere børn får målrettet støtte til at udvikle og lære specifikke kompetencer for eksempel sociale, sproglige eller motoriske kompetencer. Et tæt tværfagligt samarbejde og samarbejde med forældre er med til at understøtte, at vores pædagogik justeres løbende og passer bedst muligt til det enkelte barn og børnegruppen.

Vi samarbejder blandt andet om børnenes overgange fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole, og vi vægter når muligt, at børn fra vuggestuen til børnehaven kan følges med

et eller flere børn, som de har gode relationer til. Betydningen af venskaber er højt prioriteret for at understøtte barnets tryghed, trivsel, læring og dannelse.

Vi er netop yderligere genåbnet og personale og forældreråd har fælles tiltrådt vores "genåbningsbeskrivelse" – hvor indledningen er her:

"Genåbning i Pilegården:

Vi er netop fra den ene dag til den anden gået fra at være underlagt mange restriktioner til næsten fuld frihed. Frihedens muligheder skal vi sammen genlære og genopfinde – det kræver tid og godt samarbejde.

Vi vil gerne lægge vægt på at bibeholde de dele af praksis som, fra et børneperspektiv og vores faglige vurdering, har været en forbedring for det enkelte barn og børnemiljøet. Det seneste års fravær af mange mennesker på stuerne har givet mere ro til vuggestuebørn og børn i børnehaven der er sensitive ift. uro/mange der kommer og går fra stuen.

Vi ønsker at genåbne i etaper før og efter sommerferien. Alle beskrevne rutiner nedenunder kan følges af ordene "...indtil videre". Vi kender ikke fremtiden, men vi håber på et meget langt stræk og ingen nedlukninger og øget smitte. Sommerferien står for døren, vi skal fortsat passe på hinanden og komme godt afsted på ferie alle sammen.

I Pilegården nyder vi godt af samarbejdet med forældrerådet. Der er en grundlæggende forståelse for, at vi åbner i det tempo, hvor personalet kan være trygge, omstille sig og have sig selv med. Både børn og voksne skal lære nye rutiner og erkende en ny virkelighed.

Forældrerådet bakker op om, at forældre kommer ind i huset så småt – de ønsker ikke at personalet skal bruge mere tid på rengøring og afspritning af kontaktoverflader end højst nødvendigt.

Vi holder forældremøder i september hvor fremtidens samarbejdspraksis skal diskuteres – Hvad har været godt det seneste år set fra børneperspektivet? Hvad er savnet fra forældreperspektivet? Hvordan kan vi sammen skabe en ny samarbejdspraksis, der får det vigtigste fra begge perspektiver med ind i en fælles fremtid? Det kan vi alle reflektere grundigt over indtil da."

Vi er fortsat organiseret i otte stuegrupper i fire teams – fire grupper i vuggestuen og fire grupper i børnehaven.

Vi må nu være sammen på tværs, men opfordres til fortsat at adskille samvær mellem vuggestue og børnehave af hensyn til smitteopsporing.

Forældrene afleverer ude om morgenen og må gerne gå i garderoben og rundt på legepladsen om eftermiddagen.

Skriv her.<

Pædagogisk læreplan

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Red. 21.6.2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Medbestemmelse og dannelse i demokratiske processer handler for os om at skabe dialog i hverdagen mellem børn og voksne og børn imellem. Det er gennem lytning, aktiv deltagelse og forståelse, at medbestemmelse får indhold og betydning i Pilegårdens forskellige læringsmiljøer. Personalet skal give rum og mulighed for, at de enkelte børn kan udøve denne demokratiske ret til medbestemmelse, samtidig med at personalet bevarer det egentlige ansvar for samværet.

Børns medbestemmelse kan eksempelvis støttes ved:

- At børn oplever at være en del af et fællesskab, hvis eksistens og udvikling de føler sig forpligtede overfor i hverdagen.
- At børn involveres i dagligdagen og får mulighed for at komme med ideer, forslag og finde mulige løsninger på problemer.
- At børn lærer at udskyde egne ønsker, så andres ønsker også kan tilgodeses. .

Vi arbejder med det pædagogiske grundlag gennem de tre læringsrum leg, aktiviteter og rutiner

Leg har mange udtryk og disse varierer naturligt i forhold til barnets udviklingsniveau. Hos de helt små børn fungerer leg primært som en måde at undersøge verden på, enten alene eller i samspil med en voksen. Efterhånden som barnet tilegner sig flere kommunikative færdigheder bliver relationen i legen mere og mere vigtig. Den russiske psykolog Lev Vygotsky anslår, at børns læring og udvikling foregår i et socialt samspil med andre børn og voksne. Som udgangspunkt mener Vygotsky at barnet må opleve og sanse noget i det sociale samspil først, i en interpsykisk kategori, sammen med andre og derefter bearbejde det lærte i sig selv, i en intrapsykisk kategori.

Dette er et vigtigt perspektiv i forhold til børns leg, fordi det viser os, hvordan børn bearbejder de lege de leger i det sociale samspil, og hvordan de spejler hinanden og bruger hinanden som læremestre. Børns sociale kompetencer og færdigheder i den sociale kontekst har base i deres alsidige personlige udvikling. Deres relationelle forhold og kompetencer er derfor præget af deres personlige formåen og motivation og udgør rammerne for børnefællesskabet.

Dion Sommer opererer med begrebet samvæerskompetence, der defineres som "(...)evnen til både at kunne indgå i forholdet til andre og tage hensyn til deres perspektiver og ønsker og samtidig markere sig selv som person..." Samvæerskompetencen observeres direkte igennem leg og kan med fornuft anvendes som pejlemærke ift. vores pædagogiske arbejde med børnenes individuelle udviklingszoner.

Dette, i kombination med en faglig bevidsthed om de forskellige børns deltagelsesniveauer, fra perifere observatører, til fuldgyldige deltagere, giver os et solidt indblik i barnets udvikling, motivation og karakteristika.

Vi giver tid til leg gennem "Legetid" og gennem kendskab til det enkelte barn understøtter vi og udvider det enkelte barns deltagelsesmuligheder i børnefællesskabet.

Vi arbejder med den sproglige og kommunikative udvikling hvor det unikke barn træder frem og indgår i fællesskabet. Vi fremhæver styrker hos alle børn og gennem det pædagogiske arbejde med de sociale kompetencer spejler vi også for barnets hvis dets adfærd gør deltagelse i fællesskabet svært. Sammen med barnet er vi opmærksomme på hvordan dets handling blev mødt af en ven eller børnegruppen. Når legen glider og er båret af sikre relationer er den nem at indgå i. For de 2-3 bedste venner, der har øvet og forhandlet den samme leg igen og igen, er legen overskuelig, men for langt de fleste børn er leg en benhård branche hvor der hele tiden skal forhandles, nytænkes, afprøves strategier og gennemskues komplicerede koder. Leg er aldrig ens og der er altid skiftende rammer og altid en række forstyrrende elementer.

I legen afprøver barnet altid sin forståelse af verden af. Det tolker, sanser og erfarer og det øver sig i at mestre konkrete færdigheder.

Grundlaget kommer også til udtryk gennem dagens mange rutiner. Gennem gentagelser skaber vi sammen med barnet et handlingsrum der er genkendeligt og samtidigt foranderligt i takt med at barnet sammen med andre børn deltager og øver sig over tid.

Eksempel på rutine i børnehaven – Samling (beskrivelse formidlet på AULA)

Vi har samling hver dag hvor vi sidder i rundkreds og starter med at sige, jeg hedder Anna hvad hedder du, du hedder Anna hvad hedder du til den næste og sådan tager vi en runde, så de nye børn der løbende kommer til lærer de andre børns navne at kende.

Vi synger også sange. Børnene er glade for at synge og får lov til at bestemme hvad vi skal synge, nogle gange finder vi også en ny sang. Vi synger f.eks. ABC sangen og synger "Ugesangen" mandag 1, tirsdag 2 osv. Vi siger rim og remser. Sanglege er børnene glade for og lidt gymnastik når kroppen skal strækkes ud og har brug for at bevæge sig.

Vi lege også kimslege hvor vi gemmer ting, og børnene skal prøve at huske hvad der er gemt.

Vi snakker om forskellige billeder og hvilket bogstav det på billedet starter med.

Efter samling skal vi spise. Når vi spiser har børnene faste pladser og der sidder en voksen ved hvert bord. Når vi spiser frugt om eftermiddagen læser vi historie for børnene og de elsker når vi voksne laver stemmerne om og bruger kroppen til at fortælle med.

Eksempel på Leg/Børneinitieret leg i vuggestuen – Klodsleg (eksempel fra Pæd. Tilsyn)

På stuen sidder nogle børn og to medarbejdere på gulvet og leger med klodser. Et barn tager en klods på hovedet. De andre børn prøver også. Medarbejderne hjælper med at få klodsen helt op på hovedet. "Skal jeg også". Medarbejderen prøver også. "Orv se, jeg har to". Børnene kigger. Flere børn prøver og der er grin og glæde.

Pædagogisk læringsmiljø

Evalueres i september-oktober 2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Morgen åbning og tidlig eftermiddag Kl. 7-9	Formiddag Kl.9-12	Tidlig eftermiddag Kl.12-15	Eftermiddag og luk Kl.15-17
<p>Processuelle Der åbnes fælles i team 2 og kl.8 deles vi og team 1 går ned til frøerne</p> <p>Modtagelse. Hvordan der siges godmorgen til børn og forældre. – Forældre og barn bliver mødt af en imødekommende voksen der siger godmorgen. Man byder ind til modtagelse i fællesskabet, men hjælper barnet igang hvis det har brug for det.</p> <p>Der er mulighed for at spise morgenmad mellem kl.7- ca.8 og der er mulighed for at spise sin morgenmad eller blive afleveret ved morgenmad bordet og være en del af fællesskabet.</p>	<p>Processuelle Ca. Kl.9 er der forskellige rutiner. Haletudserne sidder ved bordene kl.9 og synger goddag sangen, mens der bliver skåret frugt og brød. Og efterhånden som børnene er færdige med at spise rejser de sig fra bordene og de børn der skal sove om formiddagen bliver puttet og dagens aktiviteter går igang. Frøerne spiser formiddagsmad og holder samling på gulvet bagefter.</p> <p>Grønne Sommerfugle teamet spiser frugt og efterfølgende holder de samling hvor børnene bliver instrueret i dagens planlagte aktiviteter.</p> <p>Røde Sommerfugle Holder samling kl.9 synger sange, vasker hænder og spise efterfølgende.</p> <p>Alles samling har til formål at sige goddag og sørge for at alle børn bliver set.</p> <p>Tilrettelæggelse af overgange, rutiner og aktiviteter efter den børnegruppe man har.</p>	<p>Processuelle Kl. 12- ca.14 sover de fleste børn til middag.</p> <p>Efter frokost går børnene på skift på badeværelset hvor de øver selvhjulpethed ved selv at tage tøjet af selv så godt de kan og de tilbydes at gå på toilettet og finder selv sut og evt sovedyr i kassen.</p> <p>Kl.12 går børnene ind i soverummet og finder deres mødder og dyne.</p> <p>Børnene der sover i barnevogn går selv med ud til barnevognen og puttes på gangen inden de køres ud på terrassen.</p> <p>Børnene der sover i kryber, gøres kryben klar af en voksen inden barnet går med ud.</p> <p>Barnet kravler selv op i kryben og puttes.</p> <p>De børn der ikke sover er sammen på "oppe stuen" hvor de der skal, spiser frokost og efterfølgende er der aktiviteter tilpasset barnets alder</p>	<p>Processuelle De voksne positionerer sig efter børnenes behov. Og der igangsættes aktiviteter der er selvkørende både på gulvet og oppe ved bordene efter børnegruppens alder.</p> <p>Der bliver sagt farvel og tak for i dag, til barn og forældre når det bliver hentet. Der bliver eventuelt fortalt en kort anekdote fra dagen.</p> <p><i>Større hændelser eller følsomme samtaler, taget i andet forum og ikke på gruppen sammen med andre børn og forældre.</i></p>

Morgen åbning og tidlig eftermiddag Kl. 7-9	Formiddag Kl.9-12	Tidlig eftermiddag Kl.12-15	Eftermiddag og luk Kl.15-17
<p>Strukturelle</p> <p>For de børn der har spist er der mulighed for leg på stuen og der bliver sat legetøj og legezoner frem så det er indbydende at gå til som barn.</p> <p>Når vi er delt i Teams - Vil der etableres legezoner så det er inspirerende at gå til som barn og personalet deler sig i de åbne rum.</p> <p>Særlig fokus læringstemaer: Alsidige og personlige og Sociale.</p>	<p>Strukturelle</p> <p>Formiddags aktiviteterne forgår i mindre grupper og til tider på tværs af grupperne, i de tilgængelige læringsmiljøer, så som grupperummet, gangen, legepladsen, aktivitetsrummet på 1.sal tur ude af huset</p> <p>Særlig fokus læringstemaer: Natur og naturfænomener, Kultur æstetik og fællesskab, Kommunikation og sprog, Krop og bevægelse. Alsidige personlige, Sociale</p>	<p>Strukturelle</p> <p>Løbende står børnene op og de samles inde på "oppestuen" indtil kl. Ca.14, så åbnes der stille og roligt op inde hos de børn der sover.</p> <p>Der spises eftermiddags mad når størstedelen af børnene er stået op og børnene spiser efterhånden som de står op.</p> <p>Særlig fokus læringstemaer: Kultur æstetik og fællesskab, Kommunikation og sprog, Krop og bevægelse. Alsidige personlige, Sociale</p>	<p>Strukturelle</p> <p>Efterhånden som børnene bliver hentet åbnes der op mellem stuerne og det mindste grupperum lukkes ned.</p> <p>Omkring kl.16:30 samles hele vuggestuen i sommerfugle teamet.</p> <p>Særlig fokus læringstemaer: Kultur æstetik og fællesskab, Kommunikation og sprog, Krop og bevægelse. Alsidige personlige, Sociale</p>

Børnehaven Læringsmiljø 7-17

Opdeling i tidsrum:

Morgenåbning og tidlig formiddag: kl. 7-9.30

Samspil og relationer

Afleveringssituationen:

Vi siger godmorgen til hver enkelt barn med navns nævnelse.

Vi prøver at afkode barnets/forældrenes stemning i forhold til hvad de har behov for. Vi afstemmer os.

Differentieret forældresamarbejde med henblik på udvikling, trivsel og læring.

Vi kan godt have individuelle afleverings aftaler.

Morgenmad - Spisesituationen:

Der sidder et personale ved bordet og opfordrer og guider til selvhjulpethed og hjælpsomhed.

Eks: Et barn sidder ved bordet og personalet spørger om barnet kan række havregrynene til et andet barn.

Kommunikere ved tale og øjenkontakt.

Man tillærer sig viden om børn der kommer tidligt om morgnen, hvorved man placerer sig og handler ud for børnenes individuelle behov.

Vi ser børn på tværs af stuer og teams som danner relationer, de tager med sig i løbet af formiddagen, således opstår der nye samspil og venskaber.

Eks: Hvis der er en morgen med rigtig mange børn skaber vi små miljøer, som skærmer børnene og holder arousal på et rart niveau.

Eks: Anna har været her to uger og er ked af det ved aflevering. De to morgenåbnere kender ikke Anna så godt endnu. Personalet prøver at tilbyde Anna relevante aktiviteter og give tryghed ved at tage hende på skødet og sætte ord på hendes frustration over aflevering.

Strukturelle faktorer:

Vi har bevidst valgt at åbne hos team Pindsvin for at give børnene mulighed for at vinke ud til parkeringspladsen.

Kl 7:45 lukker morgenmadstilbudet

Den fælles morgen på pindsvin afsluttes med oprydning, hvorefter vi går hver til sit.

Ugle stuerne åbnes, da der er behov for mere plads. Børnene giver udtryk for at have behov for at have plads til leg og ro.

Overgang; 8-9:30

Dette er et tidsrum hvor det kan vær udfordrende at være så nærværende som man gerne vil være, samt at tilgodese børnenes behov som man oplever dem.

Det er også et tidsrum hvor børnene skal finde hinanden, sig selv og få etableret leg i relation med lege-kammerater.

Vi tilbyder en formiddagsmad til de børn der har behov

Formiddag: kl. 9.30-12.00

Aktivitetstid eller legetid; planlagte uge-aktiviteter.

Her er der i snit en time til halvanden planlagt aktivitet, såsom legetid, tur ud af huset, Kreativitet, bål m.m.

Eksempel; Legetid har til hensigt at børnene får mulighed for at danne sig selv i relationelle processer. Hvordan leger man med sine venner, hvordan tager man sig af hinanden, hvordan giver

man udtryk for hvad man vil og ikke vil når man gerne vil blive i legen m.m. Pædagogerne er aktive deltagere i legen og positionerer sig relevant og hjælper de børn der har brug for det.

Frokost ca. kl.11

Børnene hjælper med at hente madvogn og dække bord. De er selvhjulpne og inddrages i rutinerne fra borddækning til oprydning bagefter. Ved bordet kommunikerer børn og voksne om maden og om formiddagens oplevelser. Læringsmiljøet omkring frokost er præget af kommunikation og læring ift. at udtrykke sine behov og hjælpe hinanden

Eks. Række mad og service videre og dele maden ud fra hvor mange der er.

Gå i garderobe og på legeplads

Tidlig eftermiddag: kl. 12.00-15.00

Når frokost er afsluttet, vil de børn der løbende bliver færdig, komme på toilettet, evt. Læse i bog m.m. Indtil der har samlet sig en gruppe, der er klar til at komme i garderoben. Her vil en voksen tage sin gruppe børn ned i garderoben og være støttende i forhold til hjælp til selvhjulpnehed. De børn der stadig sidder til bords, vil løbende blive sendt ned til den voksne i garderoben af den voksne der er stueansvarlig.

Da dette er et tidspunkt hvor der kan opstå kaos, kan det gå hurtigt med at få hjulpet børnene mere end hvad godt er, i forhold til det med at hjælpe til selvhjælp.

Eftermiddag og lukning: kl. 15.00-17.00

Hornuglestuen bliver lukket ned kl. 15, hvorefter alle ugleerne er samlet.

Pindsvinene holder begge stuer åbne.

Der forsøges at igangsætte aktiviteter med henblik på low arousal.

Dette gøres da mange af de eksisterende lege relationelle brydes op, da der løbende bliver hentet på dette tidspunkt. Derudover så er der også en anden proces at gå på legepladsen, da der er højt til loftet.

I denne tid er vi som voksne pålagt mange praktiske opgaver, såsom oprydning på stuer, køkken, garderobe m.m. Efter kl. 15:30-16 er vi i snit 3 voksne til at få afsluttet dagen på en god måde for børnene og få klargjort til dagen efter.

I den sidste tid af åbningstiden, opstår der et behov for ro og fordybelse blandt børnene.

Her søger børnene mere nærkontakt, da de fornemmer at der nu er plads til det, også at de voksne er mere tilgængelige. Det er også her børnene oftest lander efter en hel dag med intensiv leg og high arousal.

Her mærker de sig selv og agere ud fra deres individuelle behov, da der er plads til dette.

Eksempel;

Vennerne er taget hjem og en dreng er tilbage, og roen falder ned over ham, han sætter sig op til tegnebordet og fordyber sig i sin tegning som også skal klippes ud. Og opdager faktisk ikke at mor kommer ind og sætter sig ved siden af ham.

Samarbejde med forældre om børns læring

Red. 21.6.2021 – Evalueres yderligere fra september 2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Howdan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi anser også forældresamarbejdet som en stor vigtighed bl.a i børnenes alsidige personlige udvikling, da både institutionen og hjemmet er to sociale arenaer der har indflydelse på de udfordringer børnene møder i løbet af dagen, som kræver tanker og valg. I den ene er barnet unikt og specielt, med to forældre der lytter og er opmærksomme på netop dette barn hele tiden, og i det andet er barnet en del af fællesskabet, der skal tage hensyn til andre børn. I begge tilfælde skaber barnet sin identitet, det mærker og finder egne grænser og ønsker. Det er to dele af børnenes udviklingsverden der hænger uløseligt sammen og kræver samarbejde.

Vi har daglige kortere samtaler med forældrene når de afleverer eller henter. Her kan vi formidle en kortere opdatering og blive opdateret af forældrene om der er nye ting barnet er ved at lære eller har brug for ekstra støtte til.

Mad og kost, søvn og påklædning er noget vi løbende har samtaler med forældrene om i hverdagen og da det er vigtige dele i barnets liv og er med til at skabe forudsætninger for barnets trivsel og læringsmuligheder.

F.eks. rådgiver personalet i det daglige forældrene omkring påklædning og fodtøj som passer til selvhjulpenhed og bevægelsesfrihed samt årstiden med henblik på at barnet kan være en aktiv deltager i sit eget vuggestue- og børnehaveliv.

Den årlige samtale er via den kvalitative vurderingsmetode "Hjernen og Hjertet", hvor både forældre og personale reflekterer over og svarer på de samme spørgsmål omkring barnets udvikling og læring, som den ser ud for tiden. Dialogen er omkring forskellene på barnet i Pilegården og derhjemme. Sammen beslutter forældre og pædagogen hvilke fokuspunkter der fælles skal arbejdes med.

Nu hvor samfundet er åbnet mere op med færre eller ingen restriktioner skal vi sammen med forældrene finde frem til den praksis vi ønsker i fremtiden. Vi har i samarbejde med forældrerådet beskrevet en genåbningsplan, som er meldt ud på AULA til alle forældre. Denne vil løbende blive justeret. Vi har forældremøder i september 2021 hvor dette skal drøftes i alle stuegrupper/teams.

Gennem forældres øgede deltagelse på sigt er det hensigten, at forældrene får dels et praksisnært indblik i hvordan de pædagogiske mål omsættes og dels et indblik i deres barns deltagelse i aktiviteten og deres barn som deltager i den kultur og det fællesskab der danner sig om aktiviteten.

Vi er aktive på kommunikationsplatformen AULA, som vi kom på i januar 2021. Her dokumenterer vi og forsøger at formidle både børnenes produkter og de processer børnene indgår i.

Vi har løbende haft forældresamtaler med fysisk fremmøde i 2021. Forældrerådsmøder har vi med succes afholdt via "Teams". Vi har ikke afholdt forældremøder i 2020 grundet restriktioner.

Børn i udsatte positioner

Red. 11.1.2021 og 5.5. 2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi skaber et pædagogisk læringsmiljø ud fra målet "Alle børn har ret til deltagelse i legekulturen". Alle børn har ret til at kunne deltage i både leg, rutiner og aktiviteter, men legen som læringsrum er sandsynligvis det læringsrum der betyder mest for børnene selv og udfordrer børn i udsatte positioner mest, da børnene her i højere grad på egen hånd skal afkode legen for at kunne komme ind i den. Da vi har været opdelt det seneste år har vi i foråret 2021 arbejdet med relationsmatrix for at sikre at alle børn bliver set og anerkendt og har relationer til nære voksne.

Børn kan være i en udsat position midlertidigt eller i et mere langstrakt perspektiv, det kan være på baggrund af fysiske eller psykiske faktorer eller særlige sociale omstændigheder. Almen pædagogfaglig viden, forældrenes viden og viden fra andre fagpersoner f.eks. specialpædagog, inklusionspædagog, psykolog, talepædagog eller fysioterapeut er allesammen mulige vidensgrundlag vi kan benytte for at støtte et barn bedst muligt.

Vi planlægger en pædagogisk praksis ud fra et reflekteret grundlag i samarbejde med fagpersoner og forældre. Der er i praksis flere muligheder for at hjælpe et barn i en udsat position.

I børnehaven oplever vi, at børn undervejs i deres tid her i institutionen kan blive bragt i udsatte positioner. Det kan være i kortere eller længere perioder og i nogle tilfælde vare gennem hele deres institutionstid. Vi kan hjælpe barnet med bistand fra vores tværfaglige samarbejdspartnere.

Rudersdal Kommune har beskrevet, hvordan begrebet inklusion kan forstås på fire forskellige måder. Disse beskrivelser ser vi brugt i arbejdet med i praksis at hjælpe barnet bedst muligt, når det befinder sig i en udsat position.

Fysisk inklusion – barnets muligheder for at kunne være fysisk til stede i læringsmiljøet som fx indretning af læringsmiljøet, fysisk, digitalt mv.

Eks: Vi sidder til samling i en stor rundkreds. Mads har virkelig svært ved at være til stede, for det kribler og krabler i hele hans krop. Det er tydeligt, at han gerne vil være med i fællesskabet, men samtidig er hans sanseapparat så sensibelt, at han må flytte sig – må prikke til sidemanden – må sige lyde osv. Vi har planlagt hvor Mads og alle de andre børn skal sidde for at skærme ham bedst muligt. Mads sidder, så han har et godt overblik over, hvad der foregår i rummet. En pædagog sætter sig bag Mads og giver ham dybe tryk på arme og skuldre, lader ham holde en lille bold med nopper på. Mads får ro i kroppen og overskud til at deltage i samlingen

Social inklusion – at barnet kan deltage aktivt i det tætte sociale samspil i fællesskabet.

Eks: Minna vil gerne lege. Hun vil også gerne bestemme i legene. Når hun er træt, bliver hun meget dominerende. Hun skælder de andre børn ud, hvis legen ikke går efter hendes indre

manuskript. Hun virker usikker og har ikke megen tillid til at konflikter kan løses på andre måder end ved at slå og blive højtråbende. Legene bryder derfor ofte sammen.

Minna bliver ked af det og fortæller de voksne, at der ikke er nogen som helst, der vil lege med hende. Pædagogerne fornemmer at konflikterne kan hænge sammen med, om Minna har fået sovet ordentligt og går i dialog med forældrene omkring sengetider mm. Samtidig vælger de at tale med Minna, når hun ikke er i affekt. Sammen med Minna prøver pædagogen at få belyst legene fra Minna's perspektiv og sammen kan de finde på ord og sætninger, som Minna kan bruge, når det bliver svært. De bliver enige om, at man skal øve sig.

Faglig og læringsmæssig inklusion – at barnet kan udvikle sig og lære i og med fællesskabet, så de pædagogiske aktiviteter muliggør alle børns deltagelse i læringsaktiviteterne

Eks: Simon har siden vuggestuen leget meget for sig selv. Legene er de samme. De handler om biler og om at sortere og stille bilerne på række. Vi har prøvet at invitere Simon med ind i små grupper og få ham til at interessere sig for at få etableret relationer og til at deltage i læringsaktiviteter. Det er tydeligt, at hvis det skal lykkes, skal der være en pædagog ved hans side til at guide ham. Det betyder, at pædagogen i situationen går foran og siger: "Kom lad os spørge Peter, om han vil se den røde bil". Pædagogen viser med sit eksempel konkrete handle muligheder. Hun gentager dette mange gange indtil Simon får mod på selv at træde ind i relationen. Hun guider også Simon i at deltage i aktiviteter som at spille spil, male og lave rytmik.

Psykisk Inklusion – barnet skal opleve at være en del af fællesskabet; at blive værdsat, anerkendt og respekteret som et ligeværdigt medlem af fællesskabet, så barnet udvikler et positivt selvbillede, selvtillid, selvrespekt og selvværd.

Eks: Anders er lige startet i børnehaven. Han er 4 år gammel og familien er flyttet til byen fornyligt. Anders bruger lang tid på at observere de andre børn og deres lege. Han holder sig for sig selv eller tæt op af en pædagog. Han har tydelig valgt en fast pædagog, som han følger sig tryk ved.

Til et teammøde diskuterer vi, hvordan vi hjælper Anders bedst muligt ind i børnehavens fællesskaber. Vi aftaler, at den pædagog, som Anders følger sig mest tryk ved, etablerer aktiviteter, hvor Anders og nogle jævnaldrende deltager. Aktiviteterne har et indbygget element af samarbejde, så Anders og de andre børn får øje på hinanden.

Vi arbejder med tryk, som den store fællesnævner og giver Anders plads til at savne sine venner fra den gamle børnehave og tid til at få fodfæste i den nye hverdag.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

For at skabe sammenhæng mellem dagtilbud og skole arbejder vi med et overgangsprojekt omhandlende natur, udeliv og science.

Om efteråret mødes alle de kommende skolebørn til stjerne løb i skoven med fokus på temaer i forskellige eventyr. Om vinteren har alle kommende skolebørn projekt omhandlende større dyr i vinterskoven, dette for at give sammenhæng til når de starter i SFO. Ligeledes har de i foråret projekt om krible krable dyr hvor de mødes med de andre institutioner i område Hestkøb fire dage i naturen. Her deles børnene i grupper efter hvilken skole de skal starte på, så børnene får set deres kommende klasse kammerater og der er fokus på at skabe relationer. Alt dette arbejder de videre med når de starter i skole/SFO, for at skabe en rød tråd samt gøre overgangen mellem dagtilbud og skole mindre markant.

Undervejs i projektperioderne samler vi i Pilegårdende ældste børn i flere mindre grupper hvor de arbejder sammen i æstetiske læreprocesser koblet til naturprojektet. I januar 2020 holdt vi fernisering over temaet "Dyr i vinterskoven" hvor børnenes materiale og produkter blev udstillet for forældre og søskende.

En vigtig del af Pilegårdens læringsmiljø for de ældste børn er at vi sammen går til svømning i Birkerød Svømmehal. At turde noget nyt, udvikle øget mod og kunnen i vandet, lytte til beskeder fra underviseren, bære sine egne ting ud og hjem og organisere sig i omklædningsrummet er alt sammen med til at spejle at børnene kan klare næste skridt og nye udfordringer i skolen.

(Det har desværre ikke været muligt at gå til svømning i sæson 2020-2021 grundet restriktioner)

"Børnene arbejder i 3D med tema "Dyr i vinterskoven" (Ræv)

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi er aktive brugere af vores omgivende natur og naturen er indskrevet i store dele af hvordan vi arbejder med de pædagogiske læreplansmål.

Lige udenfor lågen ligger "ko-marken" og naturområdet ved Pilegårdsparken. Vi går ture og fisker efter vandinsekter, frøer og æg som vi passer i akvarie og sætter ud igen. Der er en udfordrende kløft man kan kravle op og ned ad og mulighed for øget sværhedsgrad og udfordring når det har regnet. Børnene føler gennem deres år her i Pilegården at det er deres sted og et naturområde de har et tilhørsforhold til. Vi kan bruge området til korte ture eller længere dagsophold. Området er også en del af vores løbestrækning når vi har Pilegårdens OL.

Hestkøbgård skulpturpark er også et benyttet udflugtsmål – at lege omkring skulpturerne, plukke æbler og lave grød og besøge Uglen i gavlen og se om den er hjemme. Det er den heldigvis ofte og nogle gange er der to!

Bistrup Hegn og naturhus er vi aktive brugere af og har en pædagog fra børnehaven med i områdets naturnetværk. Vuggestuen er gode til at komme i Bistrup Hegn og bruge naturen her til at skabe spændende rammer for de mindstes motoriske udvikling.

Vi går normalt på biblioteket, men for tiden får vi bøger leveret. Der kommer et nyt samarbejde med biblioteket som vi ser frem til. Gode, relevante bøger for alle aldersgrupper er en vigtig del af Pilegårdens læringsmiljø.

Vi bruger tilbuddet om børnebio for børnehavebørn når det er sæson. Her bliver vist små film som adskiller sig fra det børn typisk ser i biografen eller på tv. Det er kortere film som giver anledning til gode dialoger mellem børn og voksne

Vores ældste børn går til svømning i Birkerød Svømmehal om fredagen. Det er en vigtig del af læringsmiljøet for de ældste børn – de bliver udfordret og udvikler sig på mange områder gennem et svømmeforløb i et trygt miljø med tydelige undervisere og kendte voksne fra børnehaven, som går med i vandet.

Kulturtiltag – vores seneste samarbejde er med Atelier Laforce på Bregnerødvej. Samarbejdet genoptages når muligt og målet er at få indsigt i og prøve andre kunstarter/kulturelle udtryksformer

end dem børnehavens pædagoger umiddelbart kender og tilbyder. Vi startede op med et forløb med kobberstik for en mindre gruppe børn. Det er en spændende proces.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Pilegården er et børnehus i to plan – vuggestuen i stueplan ud mod legepladsen og børnehaven i stueplan ud mod Bregnerødvej. Huset er en lang rektangel og indenfor er der et langt gangareal på hver etage, som forbinder afdelingens to teams.

Vi har inddraget gangarealet som læringsmiljø – i vuggestuen er der på gulvet tegninger af små naturmiljøer som børnene kan gå på opdagelse i. I børnehaven et luffoto af Birkerød, et danmarkskort, en bogstavslange og en talslange.

På væggene i begge afdelinger er der malede felter i dæmpede farver der kan danne baggrund for den pædagogiske dokumentation og som bryder de lange linjer i gangen og de hvide vægge.

I vuggestuen er der også mulighed for at benytte de små scooters indendørs og udnytte det lange stræk på gangen til leg. Endvidere kan gangarealerne i både vuggestue og børnehave være et sted man kan gå til ved behov for at være væk fra gruppen og søge mere ro.

Alle teams har fået malet grupperum i farver der både kan inspirere det pædagogiske arbejde og som giver ro og baggrund for dokumentation. Vi har indretning i det blå-grønne univers fra et felt i lime til en hel væg i lys grågrøn eller himmelblå.

Alle stuer har indrettet sig med mulighed for både motorisk udfoldelse samt ro og fordybelse. Vi har fleksibel indretning med borde og rumdelere der kan flyttes ved behov.

Det er vigtigt at der er områder hvor man kan være lidt i fred og at vi tilpasser dagens aktiviteter til børnenes behov. Vi har en stor legeplads med plads til at bevæge sig men samtidig kan det være godt at der er et madrasområde til at øve rullefald mens vennerne spiser frokosten færdig. Det er vigtigt at børnene får guidelines til alt det der er muligt og også ved hvad der ikke er muligt eller i orden.

Ved indkøb har personalet en overordnet plan og inddrager også børnene i hvad de tænker der er brug for eller hvad de mangler til deres lege.

Vi kan godt diskutere hvad der er en passende mængde legetøj og hvad der er brug for. Af hensyn til tidens øgede hygiejnerestriktioner er det meste indendørslegetøj pakket væk og tages frem i udvalg. Vi skal retænke på hvilken måde vi vil have legetøj i brug og sat frem og hvordan får vi det gjort synligt for børnene.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Red. 15.6.2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Læringsmiljøet understøtter den alsidige personlige udvikling ved at børn har deltagelsesmulighed og er en del af et fællesskab.

Vi har fokus på det enkelte barn og deres personlige behov og er bevidste om at nogen børn har et større behov for at blive guidet i hverdagen ved: legerelationer, kontekstskift, lysten til at deltage, mærke og rumme sig selv og egne følelser, udfordre barnets rolle.

Eksempelvis en aflevering i vuggestuen: når barnet er meget ked af det og har svært ved at rumme følelsen, tager vi barnet op, og trøster uden ord, så barnet får lov at mærke følelsen og være i den. Når barnet begynder at slappe en smule af, sætter vi ord på følelsen; du græder, du virker ked af det, det var hårdt af sige farvel. Når barnet er stoppet med at græde, spørger vi indtil hvad der nu skal ske. Er barnet klar til at komme ned og lege, skal vi læse en bog sammen, har barnet bare brug for at sidde lidt med en voksen. Nogen børn oplever også at have svært ved at rumme den voksne. Det er også vigtigt at vi har en fornemmelse af vores egen rolle i situationen og hvad barnet reelt har behov for.

Barnet bliver i dagligdagen udfordret indenfor egen nærmeste udviklingszone - dette kræver selvfølgelig at den voksne har kendskab til barnet og har en tryk relation.

Vi skaber trygge miljøer hvor der er mulighed for at udfordre barnets komfortzone: Sanseligt, Motorik, Sproglige kompetencer, Kognitiv, Socialt, Følelsesliv.

Vi møder eksempelvis børnehavebørn der ønsker at deltage i leg med andre børn, men finder det svært at komme ind i denne. Her forsøger vi både at hjælpe barnet til at forstå og rumme deres egne følelser i situationen men også de børn de vil lege med. Vi snakker om hvordan man får lov at være med i legen. Dette kræver at man spørger om man må være med. Vi øver børnene i at være fleksible, både ved at man måske ikke kan "være det man vil" (mor, far, hund, kat) i legen, men også at man også kan lege med andre end kun den samme gode legekammerat.

Hvis barnet oplever at blive afvist i en legesituation, arbejder vi også med hvordan man rummer en afvisning og hvorfor mon de andre børn ikke lige nu har lyst til at lege. Hvordan føles det at blive afvist, og er det måske okay at de ikke har lyst lige nu. Vores mål i disse situationer, lig mange andre, er ikke nødvendigvis at barnet opnår præcis hvad det ville, men at han/hun går fra situationen med en rar følelse i maven.

I vuggestuen leger børn ikke sammen på samme måde som i børnehaven og her er heller ikke den samme kognitive udvikling i gang. Derfor bruger vi meget kroppen og vores deltagelse i vores hjælp til legerelationer. Vi placere os i situationens og hjælper børnene videre når legen går i stå, ved f.eks at bede om en kop kaffe fra legekøkkenet eller foreslår at bygge en garage i LEGO til bilerne. Når der opstår konflikter i legen, italesætter vi hvad man kan se. "Jeg kan se at Frederik græder. Tror du han er ked af det?" Jo ældre børnene er, jo mere forsøger vi at koble hvordan man selv kan have det, med hvordan de andre børns har det. "Jeg kan se du bliver vred når Jens tager din bil. Jeg tror også han bliver vred når du tager hans". Vi hjælper børnene med at sætte ord på de ting de endnu ikke selv kan, eller skal have hjælp til at fortælle.

Læringsmiljøet/de voksne understøtter børnenes varierende sociale positioner og opsætter forskellige tilbud til den varierende børnegruppe, så børn fra forskellige kulturer, aldre og køn bliver udfordret på deres forskellige sociale positioner: Hjælpe børnene til at udforske forskellige roller i f.eks leg, Guide processen – hvad er barnets rolle (iagttagelse, underkaste, deltage med ideer, være den bestemmede).

Vi oplever f.eks i børnehaven at vi har børn der tager en styrende rolle i legen. Dette kan spænde ben for legerelationen, da de resterende børn enten trækker sig eller siger imod. Her italesætter vi børnenes ønske om at være medbestemmede i legens udformning og at det er okay ikke altid at være den der bestemmer legen. Vi taler også med børnene om hvilke følelser de for, når legen ikke går som man gerne vil og hvordan man ville have det, hvis man stod i den andens sko. Disse konflikter hjælper børnene til at lære sig selv og deres følelser at kende. Når vi hjælper dem igennem dette, lære de også at turde gå egne veje, og at sige fra når deres grænser overskrides.

En tryk relation børnene imellem er også vigtig for barnets alsidige personligt udvikling og lyst til deltagelse. Både mellem børnene og ved voksen-barn relationen understøtter vi et miljø hvor respekt og anerkendelse er en del af hverdagen.

Vi har en institutionskultur hvor børnenes handlinger altid er reaktionen på noget andet. Der er altid en mening med det barnet gør. Vi forsøger at forstå barnets følelser eller tanker i situationen, så vi derfra kan forstå deres handling. Dette kan være nemmere at opnå i børnehaven, da børnene her som udgangspunkt har et verbalt fungerende sprog, og kan forklare situationen, under de rette omstændigheder. I vuggestuen kan denne forståelse komme mere af gæt end egentlig viden, og det er derfor i disse situationer vigtigt at have en stærk relation til barnet, der kan hjælpe med at forstå deres følelser eller tanker. Det er også vigtigt at have en relation der giver børnene trygheden til at fortælle hvordan de har gjort, følt og tænkt, især hvis det omhandler en situation hvor barnet måske har handlet ubehageligt.

Derudover har vi, i børnehaven især, fokus på brugen af PYT-knappen. Hvornår er uretfærdigheder, barnet oplevede, sket med vilje? og hvornår er det et uheld, modtageren skal opleve, bearbejde, håndtere og sige "pyt" til – altså komme videre fra og ikke sidde fast i en negativ følelse i forhold til?

Både i vuggestuen og børnehaven, giver vi børnene mulighed for medbestemmelse. Nogen gange handler det om at de bestemmer præcis hvad vi skal lave: "jeg hørte Barbie Girl i bilen i morges – kan vi høre musik i dag?" Andre gange handler det om vores evner til at skabe en dag der inspireres af børnenes spor. "Simon var vildt interesseret i de der regnorme i går. Skal vi ikke tage i skoven og finde biller og insekter?". Vi ønsker at børnene skal være medskabende af egne

livsbetingelser. Med det mener vi at institutionen er rammen for børnene hverdag og det er dem vi er her for. Derfor skal de have indflydelse på, hvordan deres dag bliver sammensat, så de får en dejlig og udfordrende dag.

I vuggestuen ser vi igen meget på børnenes kropssprog, interesser og generelle udtryk igennem dagen og de forskellige aktiviteter vi tilbyder, så vi på den måde har en fornemmelse af hvad de ønsker at lave.

Vi skaber et læringsmiljø der understøtter børnenes nysgerrighed og gennem omsorg og ved tryghed udvikler børnenes alsidige personlige udvikling. Dette gør vi ved planlægning af hverdagen ved eksempelvis teammøder, ugeplaner og de spontane opstående situationer, aktiviteter og ønsker fra børnene. Hverdagen bliver planlagt ud fra børnenes behov, interesser og de seks læreplanstemaer.

Gennem disse læringsmiljøer kan børnene eksperimentere, fordybe og erfare verden, omgivelserne og sig selv, hvilket udvikler deres identitetsdannelse.

Vi anser også forældresamarbejdet som en stor vigtighed bl.a i børnenes alsidige personlige udvikling, da både institutionen og hjemmet er to sociale arenaer der har indflydelse på de udfordringer børnene møder i løbet af dagen, som kræver tanker og valg. I den ene er barnet unikt og specielt, med to forældre der lytter og er opmærksomme på netop dette barn hele tiden, og i det andet er barnet en del af fællesskabet, der skal tage hensyn til andre børn. I begge tilfælde skaber barnet sin identitet og finder egne grænser og ønsker. Det er to dele af børnenes udviklingsverden der hænger uløseligt sammen og kræver samarbejde.

Vi har daglige samtaler med forældrene når de aflever eller henter, hvor vi opdaterer, og opdateres af forældrene, om barnet og om der er nye ting de er ved at lære eller har brug for ekstra støtte til. Denne daglige kontakt har været noget udfordret det seneste år med primær kontakt udenfor og brug af mundbind.

Eksempel på arbejdet med tema i bh "Hvem er jeg – Hvem er du" (formidlet på AULA)

"I dag tog vi turen hjem til Anders, Lia og Ella. Da vil skulle langt omkring i dag tog vi cyklerne.

Igen i dag blev vi inviteret ind i haverne hos de forskellige og der blev vist rundt og fortalt. Vi talte om hvem der bor hjemme hos de forskellige. Anders fortalte at hos ham boede han selv, mor og far, samt en hund og en kat. Hos Ella boder der mor, far, Ella og lillebror. Og Lia fortalte at hun har to huse, derfor har Lia fået to besøg. Det var en overraskelse for nogle af børnene, at man kan bo uden at mor og far bor sammen. Vi fik også talt om hvilke titler/roller vi hver især har i familien. F.eks om man er storesøster, storebror, lillebror eller lillesøster. Eller at man kan være begge dele på én gang. Spændende refleksioner og dialoger det kan frembringe.

Vores madpakker nød vi i Politiparken, inden vi kørte hjem til børnehaven igen."

Social udvikling

Red. 5.5.2021 og 23.6.2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi tager udgangspunkt i, at legen er grundlæggende for barnets sociale udvikling og relationsdannelse. Legen er et socialt rum, hvor det enkelte barn har mulighed for at danne relationer til andre. Disse relationer giver barnet mulighed for at øve sig i sociale færdigheder f.eks at kunne afstemme sig selv og hinanden, samt forhandle i en social kontekst. Disse sociale færdigheder er vigtige for at barnet kan begå sig i leg og i børnefælles-skabet.

Derfor er det de voksnes opgave at sørger for, at det pædagogiske læringsmiljø inviterer og inspirer til udfoldelse af leg. Det kræver at vi forstår os selv som et bindeled, mellem børnene og deres leg. Og vi derved er bevidste om vores roller og positioneringer.

Positionering:

1. Yde støtte samtidig med man fremmer selvstændighed hos det enkelte barn og i børnegrupperne.

2. Være en stabiliserende voksen, hvorved man har en bevidsthed om sin positionering i forhold til børnenes leg.

3. At positionere sig, betyder at afstemme sig, hvorvidt man som pædagogisk personale skal gå foran, ved siden af eller bagved i forhold til barnet og dets sociale udvikling.

- At gå foran vil sige at pædagogen sætter rammerne for leg, ved at være en aktiv aktør i legen. Man er igangsættereren og styrmand for legen.

- At gå ved siden af, betyder at det pædagogen forholder sig observerende fra sidelinjen. Ved at observere kan pædagogen efter behov træde til ved tegn på uenigheder eller behov for støtte.

- At gå bagved, betyder at pædagogen observerer og beslutter at der ikke er behov for pædagogisk støtte eller intervention, da legen er i flow.

Vi støtter børns sociale udvikling ved bevidste valg. Udover den relationelle positionering spiller rammerne for legen en væsentlig rolle.

Det optimale pædagogiske læringsmiljø:

1. I vores dagligdag, forsøger vi at skabe gode og optimale lege rammer, der inspirerer og understøtter barnets og børnegruppernes interesser. Det gør vi ved, at gå op opdagelse i hvad der rør sig og inspirer børnegrupperne.

2. For at skabe de bedst mulige legerammer for børnene, forsøger vi at samarbejde og være i løbende dialog kolleger imellem. I samarbejdet udveksler vi ideer og perspektiver og forholder os reflekterende, med et konstant fokus på børneperspektivet.

3. Ved at være nysgerrig på børneperspektivet, vil vi som udgangspunkt have de bedste forudsætninger for at kunne handle og skabe rammer, der tjener børnenes behov, interesser og sociale udvikling bedst.

5.5.2021 - Vuggestuen

For at styrke relationsdannelsen og fællesskabsfølelsen, bruger vi blandt andet de tre handlingsprincipper:

* Inddele børnene i små grupper, dannet ud fra hensyntagen til børnenes aktuelle situation, udvikling osv.

* Planlægge aktiviteter med udgangspunkt i børnenes interesser, og med parathed til at ændre på aktiviteten for at fange og rumme de deltagende børn.

* En nærværende voksen der kan støtte og stabilisere legen, ved at bruge sin position til at fremme en positiv leg, og børnenes deltagelse i legen. Nogle børn kan gavn af at det er en voksen der styrer legen, hvor andre børn trives bedst med selv at styre.

Vi evaluere løbende og kontinuerligt praksis, for at sikre os at kunne sætte rettidigt ind hvis behovet skulle opstå. Der bliver løbende evalueret på fællesskaberne i børnegruppen samt det enkelte barn. Det bruger vi f.eks. vores teammøder til, og justere forskellige parametre efter behov. Desuden har vi fastlagte dage i vores ugeplanlægning hvor der er plads til, at arbejde med børnene i mindre grupper. Vi vælger og prioritere at inddele børnene i små grupper, da det skaber rum og mulighed for en anden læring end når alle børnene er samlet i et fællesskab. Desuden bruger vi også de små børnefællesskaber, for at mildne overgangen fra vuggestue til børnehave, så ledes at et barn har en god ven at følges med i overgangen. På den måde kan børnene støtte sig op ad hinanden i starten på deres nye hverdag.

Eksempel på børneinitieret leg – social udvikling

Situationen er ved klatrestativet. Ole (5 år) kravler rundt på brandstangen. Erica (3 år) kigger nysgerrigt på. Efter lidt tid kommer Asger til (5 år)

Ole: "Erica skal jeg vise dig hvordan man gør?" Erica: "ja"

Ole: "se, man tager fat her og så gør man sådan". Ole viser Erica bevægelserne. Erica prøver at gøre det samme, det ser svært ud.

Asger: "Ole må jeg også prøve?" Ole: "ja"

Asger: "Se Ole, jeg gør det"

Ole: "Asger skal jeg vise dig, hvordan man kommer helt op?" Asger: "ja"

Ole: "Først gør man sådan og så sådan og så sådan..." Ole viser langsomt, hvordan han gør. Asger prøver at klatre op på samme måde som Ole. Ole hepper på- og roser Asger.

Asger: "Se her hvad jeg kan Ole". Asger kravler op af rebstigen

Drengene leger videre og udfordrer sig selv og hinanden i klatrestativet.

Erica har forladt legen og leger nu med nogle andre børn ved siden af.

Kommunikation og sprog

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilegården er kommunikation en aktiv og naturlig del i relationsdannelse mellem alle børn og voksne. Vi leger med den nonverbale og verbale kommunikation og bruger sproget for at forstå hinandens intentioner. Vi indgår løbende i dialog med børnene og inviterer dem ind i samtale og kommunikativ udveksling.

Vi arbejder kontinuerligt med aktiv lytning.

Aktiv Lytning: at lytte med forståelse, dvs at modtageren (lytteren) i en kommunikation forsøger at sætte sig ind i afsenderens referenceramme, følelser mv. for derved at kunne forstå afsenderens budskab, før modtageren svarer på den afsendte kommunikation. I: pædagogisk-psykologisk opslagsbog, Esben Jerlang og Jesper Jerlang, 2. udg. Hans Reitzels Forlag, 2006

Eks: Vuggestuebarnet kommer ind på stuen og hiver i sin bluse. Pædagogen tolker, at barnet gerne vil vise sin bluse frem. Pædagogen går i børnehøjde og får øjenkontakt med barnet. Pædagogen kommenterer på barnets trøje. Med sin stemme og sit kropssprog, viser pædagogen sit engagement og afstemmer sig efter barnet. "Du viser mig din trøje – hvor er den flot. Jeg kan se, den er gul med glimmer på".

Vi er nysgerrige på barnet og fortæller gennem kropssprog og fremtoning, at vi ser barnet. Vi har fokus på barnet i forskellige situationer og gøre det tydeligt for barnet, at vi ser det. Vi tolker barnets kropslige og nonverbale udsagn og omsætter det i dialog og talesprog. Vi er opmærksomme på både at give barnet ord, men også at give barnet tid.

Det er vigtigt for barnet at blive forstået i overensstemmelse med dets intention. Vi forsøger at lytte, se og reflektere over barnets intentioner og ytringer. Men vi er også opmærksomme på, at barnet får en forståelse af værdien af selv at lytte, og af hvordan barnet kan bruge det i samtalen med den voksne eller det andet barn. Dette indgår også i et dannelsesperspektiv.

I dagligdagen udnytter vi de rammer, hvor vi er få børn og ikke har noget, vi skal nå. Her har vi mulighed for at fokusere på og udvikle dialogens "færdselsregler".

Eks: Vi er børnehaven. Det er frokost. Måltidet er et godt samlingspunkt, hvor vi sidder en pædagog og 5-6 børn. Når maden er fordelt, bliver der plads til samtale om ting, der optager børnene. Pædagogen tager en tråd op, som har børnenes interesse, spørger nysgerrigt og åbent ind til emnet og er samtidig ordstyrer for dialogen. Alle børn byder ind og vil gerne fortælle. Pædagogen viser med stemme og kropssprog at emnet er spændende, men også at det er vigtigt at lytte og være optagede af hinandens input. Pædagogen viser sig som rollemodel i forhold til, at

alles synspunkter er relevante og værdifulde og at samtalen får mulighed for at åbne og udvide sig, hvis der er en vekslen mellem at tale og lytte.

I vores sproglige fysiske læringsmiljø gør vi en dyd ud af, at bøger er til rådighed for barnet. Vi skaber rammer, hvor det både er hyggeligt og motiverende at få læst en bog eller kigge i bøger på eget initiativ. Vi skifter jævnligt ud i vores "læse sortiment" og benytter derfor ofte byens biblioteksbøger. Vi har for øje hvilken kvalitet bogens indhold skal have, så den er aldersvarende, hvilket betyder, at nogle bøger kan være relevante for den 2-årige og andre for den 6-årige.

Vi får bøger leveret fra biblioteket og kan ønske specifikke bøger eller temaer. Bøgerne bliver hentet og byttet ud med nye. Her i juni 2021 får alle stuegrupper i Rudersdal i vuggestuen en bogpakke med 12 bøger særligt udvalgt. Vi modtager i alt fire bogpakker og glæder os til at fordybe os i læsning med de 0-3 årige.

Vi arbejder med skrift- og billedsprog ud fra, om det er meningsskabende for barnet. Vi har en intention om at det, vi læser for børnene, er relevant og pirker til barnets nysgerrighed. Arbejdet med skrift og billedsprog foregår ud fra børnenes præmisser og på baggrund af deres egne erfaringer.

Legen rummer et stort potentiale for sprogudvikling.

Vi har gennem vores aktionsprojekt omkring legens deltagelsesmuligheder fået blik for, hvilken betydning det har at pædagogen sætter ord på legen og verbalt og kropsligt guider børnene i retning af at kunne gå ind i en leg og få legen til at udvikle sig i nye retninger. Børnene bruger meget sprog i legen til forhandling og konflikthåndtering. Vi har udforsket betydningen af pædagogens positionering og set hvordan børnene har fået større legekompeterencer gennem vores aktionslæringsforløb. Vi vil fortsat aktivt understøtte børnenes deltagelsesmuligheder og sproglige udvikling gennem legen.

Vi understøtter sproget i forskellige pædagogiske aktiviteter f.eks. læsning/fortælling med leg, motoriske aktiviteter, relevante sange og rim og kreative processer. Vi planlægger aktiviteterne i forhold til det, der optager børnene og kigger efter tegn på, at aktiviteterne er relevante i børneperspektiv.

Eks: Vi arbejder med "Bukke Bruse" i vuggestuen. Der bliver læst forskellige udgaver af eventyret, lavet dukketeater med legetøjsfigurer og andre konkrete. Vi udvælger nogle fokus-ord, som vi dykker dybere ned i sammen med børnene (lille, mellem stor, under, over, tal, trampe, trold osv). Vi går på opdagelse i lyde og bevægelser og kobler disse til sproget. Vi leger "Bukke Bruse".

Pilegårdens børnegrupper består af børn med flere sprog. Vi har respekt for barnets modersmål og signalerer, at vi tillægger deres modersmål værdi uden konkret at tale det. Vi oplever, at det skaber tryghed og styrker relationen mellem barnet og den voksne. I vores børnegrupper indgår også børn med sproglige udfordringer. I samarbejde med forældrene arbejder vi tværfagligt omkring sprog og kommunikation med bl.a. logopæd og psykolog.

Det pædagogiske grundlag udfoldes dagligt i det sproglige og kropslige samspil mellem børn og voksne.

Eksempel på dialogisk læsning i vuggestuen (eksempel fra pædagogisk tilsyn, under tema Deltagelse og medbestemmelse)

"I vuggestuen er en medarbejder i gang med dialogisk læsning med en gruppe børn. Børnene er optaget af historien og medarbejderen inddrager børnene. "Den klapper – ja vil du også?". De klapper og begynder på klappe-kagesangen. Medarbejderen "XX kom". XX kommer over. Medarbejderen siger henvendt til XX "det er en monstertruck – kender du også den? XX nikker. De læser videre og medarbejderen spørger "Ved I hvad det er?" Børnenes respons afventes. "den siger sådan her". Medarbejderen trutter med munden. "Det hedder en trompet". Et barn bevæger munden, som om det smager på ordet. Medarbejderen "skal vi prøve at lave lyde." Hun tager iPaden og de lytter til lyde. Et barn vil gerne kigger med og forsøger at sætte sig på medarbejderens skød. "jeg kan godt forstå du gerne vil sidde her. Det er meget nemmere, hvis du sidder ved siden af, så kan de andre også se". Et barn sidder lidt væk sammen med en anden medarbejder og observerer. Han bliver løbende spurgt, om han vil over at prøve. Lydende udvider sig og medarbejderen tager et par trommer ned på gulvet og børnene begynder at tromme. Medarbejderen synger for og børnene er med. Flere børn vil have trommer og medarbejderen hjælper alle børn med at få en tromme."

Vi udfolder vores grundlag til nyt personale ved sidemandsoplæring og ved brug af vores sprogkoordinator og sprog ansvarlige. Her kan vi hente ny viden omkring børns sproglige udvikling og få inspiration til konkrete handleanvisninger.

Krop, sanser og bevægelse

Red. 23.6.201

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilegården arbejder vi for at sikre at alle børn oplever bevægelsesglæde.

Bevægelse er ikke kun fysisk, men også sanselig, og følelsesmæssig og relationel.

Krop og bevægelse understøtter barnets sproglige kompetencer gennem perception, det der opfattes via nervebaner og signaler til hjernen. Barnet lærer at vise og aflæse følelser gennem kropssprog og udtryk.

Kropssprog, mimik, gestik er menneskets første sprog, - det er kommunikationens fundament. Og der ser derfor særlig opmærksomhed på det børnene fortæller med kroppen. I takt med barnets udvikling øges den verbale kommunikation.

Børnene lærer:

”Hvem er jeg, hvem er du og – hvem og hvad er jeg i forhold til dig”

Børnene indgår i fællesskaber hele dagen, under planlagte og spontane aktiviteter. Det er vigtigt for os at rammer og struktur er planlagte af det pædagogiske personale med inddragelse af børnenes interesser og input. Det er vores erfaring at det skaber forudsigelighed og giver anledning til at børnene kan fokusere på den givne aktivitet. I vores overvejelser af de planlagte aktiviteter er det vigtigt at de er målrettede børnenes alder og udviklingsstrin – zonen for nærmeste udvikling.

Der er mulighed for fysisk udfoldelse i det meste af huset. I 2020-2021 været lagt vægt på udendørs leg og aktiviteter, dog med mulighed for at mindre grupper kunne være inde til f.eks rytmikforløb.

Pilegårdens forskellige læringsmiljøer giver mulighed for at udforske og eksperimentere med forskellige måder at bruge sanserne og kroppen på, både fin og grov motorisk.

I vuggestue og børnehave når der laves kreative aktiviteter, når der bliver leget slås lege på madrassen, når der bliver leget konstruktionslege osv.

Børnehaven.

Børnehavens tumlerum indbyder til både planlagte målrettede aktiviteter, så som gulv-billedbanko, – med opvarmning, selve aktiviteten, og afslutning med afslapning og yoga. Endvidere bliver der

ofte efter initiativ fra børnene lavet mere spontane aktiviteter, som dans og musik eller slåslege. Der er altid en voksen med som guide i forhold til de sociale spilleregler og udvikling af børnenes kropsforståelse.

Vuggestuen.

I vuggestuen er børnene meget kropsorienterede, de har brug for at eksperimentere og afprøve hvad de er i stand til, f.eks. skubbe til ting, kravle op på ting, tumle i puder, gå på ujævne underlag, gyng på vores indendørs gynger osv. Det stimulerer og støtter både den taktile, vestibulære og kinæstetiske sans. Der altid voksne tilstede med fokus på at støtte børnenes sociale og personlige udvikling. Også i vuggestuen er dagen tilrettelagt så der er plads til både planlagte udfordringer aktiviteter så som at male, lave rytmi og til selv-initierede lege.

Indretning af læringsmiljøer på stuerne.

Stuernes indretning er planlagt således at det giver forskellige muligheder for leg og bevægelse. Der er plads til både aktivitet og ro og fordybelse. Rummenes indretning ændrer vi i takt med børnenes behov.

I det daglige har børnene indflydelse på det levede liv i institutionen. Børnene lærer når de er kreative, tilpas udfordrede og medskabende i egen læreproces. Det skaber motivation og en følelse af selvværd at have indflydelse. Det er en balance at gøre legetøj tilpas tilgængeligt – og i 2020-2021 har legetøj, madrasser mv. været begrænset og taget frem i udvalg.

Eksempel:

Peter på 18 mdr. står og hopper og peger på hylden hvor der står dukkehus og bøger. Hele hans krop fortæller at der er noget han gerne vil have. Pædagogen peger og spørger "Vil du lege med dukkehus" en rysten på hovedet, et særligt blik og en iver i kroppen fortæller at det var ikke det Peter ville. Næste spørgsmål "vil du læse i bøger" og her er det tydeligt, nu var der ramt rigtig. Kroppen og mimikken fortæller: - ja det er det jeg gerne vil.

Dagen igennem arbejdes der med børnenes selvhjulpenhed, bla. under måltider, -af og påklædning og ved alle øvrige aktiviteter og vi har en kultur for at "øvelse gør mester".

Det kan vi nu igen, efter at bl.a selvhjulpenhed til måltider har været begrænset. Når vi ved børnene har vasket hænder må de gerne deltage i måltidets rutiner og læring.

Legepladsen.

Legepladsen er et fantastisk læringsrum med dens mange forskellige udfoldelsesmuligheder. Både vuggestuen og børnehaven benytter legepladsen faciliteter hver dag. Den opfordrer og inspirerer børnene til fysisk udfoldelse i samspil med andre børn og voksne. Børnene i børnehaven inviterer ofte pædagogerne med i deres leg, når der f.eks. bliver leget "Alle mine kyllinger kom hjem", spillet hockey, bygget sandslotte mv.

For både vuggestuebørn og børnehavn børn gælder det at legepladsen igen og igen skal erobres og afprøves. Og der er nok af udfordringer, gynger, rut-sjebaner, kuperet terræn, legehuse mm.

Vi har tradition for at afholde en OL- uge hvert år. Her er vuggestue og børnehave fælles om at deltage i forskellige aktiviteter. Der er både løb, balancebaner, trommeleg, faldskæmsleg osv. Baseret på at udfordre fysikken og motorikken. Da vi ikke har kunne samles og være på tværs har mange af elementerne været brugt som almene aktiviteter. Men vi glæder os til at kunne genoptage "OL" i 2021.

Nærområdet.

Ture ud af lågen og rundt om ko-marken er et yndet udflugtsmål.

Vuggestuen.

I vuggestuen er vi ofte på tur rundt om ko-marken, det er et fantastisk og sikkert område, især når børn skal ud af klapvognen, op og gå og ud og opleve.

Det udvikler både motorikken, koordineringen, selvstændigheden og giver rigtig mange gode samtaler.

Børnehaven.

For børnehaven har gåture på ko-marken endvidere det formål at styrke de mindste børns evne til "trafiktræning" så børnene udvikler en god evne til at gebærde sig i trafikken.

Leg og læring i skoven.

Vi har skoven tæt på og både vuggestue og børnehaven bruger de muligheder der er for dejlige, vilde og udfordrende lærerige oplevelser. Vi har part i et gammelt skovløberhus hvortil der også er tilknyttet en naturvejleder.

Vuggestuen har et projekt forår og efterår for de ældste vuggestuebørn, som vi kalder "Skov for sjov". Her gælder det både læring om skoven små dyr, men i høj grad også udfordringerne ved de anderledes omgivelser.

Bum-tjikke-bum – Kaj og Andrea synger til rytmik i børnehaven

Natur, udeliv og science

Red. 15.4.2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pilegården har en god beliggenhed i forhold til at komme ud i naturen, vi har skov, sø, eng og dyr lige i nærheden, så det er nemt at komme til både med små og store børn. Vi har faciliteter i form af Bistrup hus, som er et område ved Bistrup hegn, hvor der er et skovløberhus Bistrup Hus og en medarbejder tilknyttet man kan lave naturvidenskabelige projekter med. Ligeledes bliver der arrangeret natur og ude aktiviteter af medarbejderen i Bistrup hegn tilrettet bestemte aldersgrupper og medarbejderen tager gerne ud i husene og laver små mini projekter/ture i institutionens nærområde eller på legepladsen. I 2021 er vi blevet endnu mere aktive i brug af vores to ladcykler med el, dette gør det nemmere at komme ud af huset med op til 12 børn. Vuggestuens gå-busser er også taget i brug efter vinteren er forbi.

Vores legeplads er vores udendørs læringsmiljø, her har vi indrettet med små kroge, hvor det er muligt at gå på opdagelse og fordybe sig uforstyrret, vi har hjørner med mange træer hvor det kribler og krabler med små dyr, vi har afgrænset områder der gør det muligt at etablere og igangsætte forskellige former for aktiviteter hvor børn og voksne kan være i fordybelse sammen om noget. I skuret har vi inspirations kasser man kan tage frem med forskellige temaer, ex. Krible krable, bål, hockey, køkken, vand aktivitet mm.

Hver år har vi en blomster ge, med fokus på det med at så og spire, dette bliver afsluttet med en dag hvor forældre og/eller bedsteforældre kommer og sammen med deres barn planter en blomst på legepladsen. I 2021 har vi dog plantet og sået en hel uge uden forældredeltagelse.

Alle børn i Pilegården er ude ifm. Ture og aktiviteter mindst 1-2 gange om ugen, onsdage er flere børnehaver på tur, så vuggestuen kan udforske naturen på hele legepladsen sammen med de øvrige legemuligheder. Det seneste år har børnehaven haft primært ophold udendørs hver dag.

0-2 år:

Vi lægger stor vægt på at alle børn kommer ud flere gange om ugen alt efter alder. Vi er ude i alt slags vejr, så børnene både får mulighed for at sanse med naturen en varm solskins dag, men også får mulighed for at hoppe i vandpytter og mærke sandet og jorden når den er våd. Vi røre ved naturen, dufter og samler dyr vi kan se på. Vi taler meget om naturen når vi er ude og undrer os sammen med børnene, hvorfor det grønne græs pludselig er hvidt, hvad er det der er på græsset? Vi italesætter om det er varmt eller koldt, vådt eller tørt. Vi tager på små ture i nærområdet og samler materialer fra naturen vi tager med hjem og kigger på. Vi bruger naturen vi samler i vores indretning, eksempelvis laver vi efterårs træer på væggene med blade vi har samlet eller bruger

bladene vi limer på lanterner, så kan se hvordan farverne i bladene skifter farve når der kommer lys igennem.

I løbet af året og årstidernes skiften, laver vi forskellige tilpasset projekter der passer ind i årstiden, ex tager vi sneen med ind om vinteren, samler blade om efteråret, går på jagt efter krible krable dyr om foråret og planter og sanser den varme jord om sommeren.

I vores indretning har vi dyr og bøger om dyr og natur. Vi taler om dyrene og hvad dyrene spiser og hvor de bor henne. Vi har plakater i køkkenet af mad, med billeder af forskelligt mad. Til frokost taler vi om hvad der er vi spiser og hvor det kommer fra. Eksempel, i dag får vi torsk, torsken er en fisk som lever i vandet. Eller æblerne hænger på æbletræerne og nogen fortæller de har æbletræer i haven.

Gåture lige på den anden side af lågen ved "Ko-marken" er meget benyttet af vuggestuen og byder på mange naturoplevelser.

"På opdagelse rundt om "Komarken"

3-6 år:

Vi er ude hver dag fra kl.8 og som minimum mellem kl.12-14 på vores store legeplads, her kan børnene frit vælge hvad de har lyst til og de inddrager gerne de voksne i deres ideer. Der bliver leget med sand, mudder og vand, hoppet i vandpytter, klatret i træer, tumlet i græsset, ledt efter smådyr, fanget frøer og meget mere. I perioder har vi lupper med på legepladsen så man kan finde smådyr, snitteknive så man kan snitte eller vi går på jagt efter de søde skovjordbær i vores sansedebede eller plukker brombær. Om sommeren har vi fokus på hvilke bær og frugter man kan spise i naturen, og hvilke man kan blive syg af. Af og til finder vi en død fugl eller andet og det giver mulighed for dialoger, undren og refleksion om liv og død. Hver dag til samling taler vi om hvilken ugedag det er, dato, månederne og årstidens skiften samt hvordan dagens vejr er og hvilket tøj man så skal have på når man skal ud.

Vi bruger vores nærområde meget når vi skal ud i naturen. Vi går i perioder tur en gang om ugen. Det er enten i aldersinddelte grupper eller stuevis. Turen går ofte til ko marken, blomsterhaven, engen ved gyngerne eller vandløbet som er lige udenfor lågen. At beliggenheden er så nær ved børnehaven giver mulighed for at vi nemmere kommer afsted på spontane ture. At vi har

forskellige typer af naturområder gør det nemt at følge børnenes nysgerrighed og interesser og giver god mulighed for at vi kan have længerevarende forløb som hold af haletudser, insektterrarier m.m.

Vi laver ofte bål som formiddagsaktivitet, på vores bålplads på legepladsen. Børnene hjælper til med at finde brænde og flække det, de hjælper også med at hente vand, pinde osv. Børnene kommer ofte med ønsker til hvad vi kan lave på bålet. Vi har eksempelvis lavet snobrød med skvalderkål og brændenælder, krydderurte the, bål grød, æblekompot og andre ting på bålet, som vi har lavet af ingredienser fundet i naturen. Ved bålet bliver der også sunget sange og fortalt historier af både børn og voksne.

I løbet af året tager vi til Bistrup hus. Her er der højt til loftet og børnene kan udfordre deres egne grænser og prøve deres krop af ved at klatre højt op i træerne, ved at løbe i de kuperede terræn m.m

For at skabe sammenhæng mellem dagtilbud og skole arbejder vi med et overgangsprojekt omhandlende natur, udeliv og science. Om efteråret mødes alle de kommende skolebørn til stjerne løb i skoven med fokus på temaer i forskellige eventyr. Om vinteren har alle kommende skolebørn projekt om-handlende større dyr i vinterskoven, dette for at give sammenhæng til når de starter i SFO. Ligeledes har de i foråret projekt om krible krable dyr hvor de mødes med de andre institutioner 4 dage i naturen, her deles børnene i grupper efter hvilken skole de skal starte på, så børnene får set deres kommende klasse kammerater og der er fokus på at skabe relationer. Alt dette arbejder de videre med når de starter i skole/SFO, for at skabe en rød tråd samt gøre overgangen mellem dagtilbud og skole mindre markant.

”Fælles fordybelse - Der er noget spændende at undersøge i Bistruphus”

Eksempel: ”Onsdag formiddag bød først på Krible-Krableforløb sammen med Mie. Vi talte om de dyr vi havde lært om. Vi tog en runde hvor alle fik lov at byde ind med et dyr. De fleste kunne huske sneglen og bænkebidderen, en enkelt kunne huske regnormen og i fællesskab kom vi også i tanke om sommerfuglene og larverne. Som nyt dyr valgte vi edderkoppen. Vi startede med at kigge i nogle bøger – her fandt vi masser af billeder af forskellige slags edderkopper, fælles for dem alle var at de havde otte ben og kunne lave spindelvæv. Vi talte om hvor man kunne finde edderkopper og alle var ivrige for at fortælle. Vi satte os op til bordene og tegnede edderkopper med otte ben eller mere efter børnenes eget ønske. Det kom der mange flotte edderkopper ud af. Til sidst hentede Mie congosneglene frem, som vi fik i Bistrup Hus sidste sommer, som del af et projekt. De er nu blevet meget store, men nogle af børnene turde holde dem og var megaseje”

Kultur, æstetik og fællesskab

Red. 15.6.2021

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi opfatter kultur bredt: fx som de traditioner vi har i børnehuset, vores rutiner, måder at holde samling på, de sange vi synger, måden vi spiser på, bøger vi læser, samt de kreative aktiviteter vi tilbyder børnene og de udflugter/ture vi tager på. Her forsøger vi, så vidt muligt, at benytte nærmiljøets forskellige kunstarter som fx biografen, museer, svømmehal og kirken. Herudover tager vi, i børnehaven, til fødselsdag hjemme hos børnene og ser derigennem forskellige kulturer og måder at leve på.

Turene bruges, udover det kulturelle aspekt, også til at arbejde med hvordan man begår sig, i det offentlige rum.

Vi bruger årstider, fastelavn, naturoplevelser, påske, jul, som inspiration til kreative projekter.

Et eksempel er naturoplevelser, hvor vi fx om efteråret, samler blade som bruges til at lave billeder. Herudover bruger vi oplevelser fra ture i naturen eller andre steder, til at danne baggrund for kreative projekter, eller lege, og videre undersøgelser af temaet.

Et eksempel er børnehavens ugletur. Vi tog på tur og så uglen. Dette affødte en undersøgelse af uglens lyde, hvad den spiser og hvad uglegylp er. Der blev tegnet ugler, syet mus og undersøgt fænomenet uglegylp, på ipaden. I forløbet var der fokus på forskellige materialer og måder at bruge dem på.

I vuggestuen har vi i efteråret, taget udgangspunkt i vores lanternemiddag. Hvor det var sæson for halloween og græskar. Her blev stuen pyntet op med forskellige kreative produkter. Der blev blandt andet tegnet græskar og undervejs talte vi om de forskellige ansigtsudtryk, man kunne give sit græskar. Herudover blev der klippet edderkopper, tegnet ud fra børnenes hænder, vi tegnede spøgelse og lavede silkepapirs collager.

Vi udstiller / hænger det op som børnene har lavet. Det kan være billeder og kreative produkter. Børnene bliver herigennem opmærksomme på, at der er flere måder at udtrykke sig på. De bliver glade for deres eget produkt. Det giver fællesskab når vi ser på det sammen og giver samtidig et tilhørsforhold til gruppen.

I forhold til vores indretning gør vi os tanker omkring det æstetiske aspekt. Vi tilstræber en bevidsthed omkring vores valg af indretning. Hvilke ting/legetøj vi har på stuen, hvad der hænger på væggen, hvilke farver og materialer vi arbejder og omgiver os med.

Vores dagligdag er bygget op omkring vores kulturelle værdier og det pædagogiske grundlag i forhold til at tage hensyn til det enkelte barn, inddragelse i fællesskabet, medbestemmelse i hverdagen og at alle børn mødes anerkendende og tages alvorligt

Eksempel på arbejde med farver i vuggestuen

”Vi er i mindre grupper gået i gang med at undersøge farver. Vi skal tegne og male, lave collager, finde ting ude og inde, frugter og grøntsager som har en bestemt farve, for på den måde at få forståelse for, at der er forskellige farver i vores omgivelser og at de har navne. Vi har hængt et par rammer op på stuen, som vi putter ting i når vi finder noget der passer i farven

”Indenfor på stuen sidder en pædagog med 2 børn ved bordet på Haletudsestuen. Gruppen har om farven grøn, og de har i de foregående dage og uger undersøgt en masse om, hvor vi kan finde grønne ting inde på stuen og udenfor i naturen.

På bordet er en dug, silkepapirs firkanter i grønne nuancer og selvklæbende papir der er klippet ud som et blad. Børnene er i fuld gang med at lege og sanse med det selvklæbende papir og firkanterne, der skal klistres på. Et af børnene sidder og tager et enkelt stykke papir og sætter på ad gangen. Hun er fordybet og kigger ned på bunken af silkepapir foran hende. Hun tager et stykke op i hånden og siger ”den er grøn”. Pædagogen kigger på hende, peger og siger ”ja den er grøn, den er lysegrøn”. Imens observerer barnet overfor, hvad aktiviteten går ud på. Derefter sætter hun hænderne på det selvklæbende papir og undersøger det. Det klistrer sammen, og hun forsøger at skille det ad. Hun kigger op på pædagogen og siger ”mere”, imens hun rækker det selvklæbende blad til pædagogen. Pædagogen sætter ord på, at det klistrer, imens hun skiller det ad. Pædagogen tager et stykke silkepapir og giver barnet. Barnet tager imod det og sætter det ned på det selvklæbende blad. Derefter sanser barnet det selvklæbende blad, tager flere stykker silkepapir og sætter ned på. De fortsætter aktiviteten og samtaler og sætter ord på det de laver.”

Evalueringsskulturr

Red. 24.6.2021

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi skaber en evalueringsskulturr ved at tilegne os ny viden, inspirere hinanden, dokumentere og reflektere sammen.

Fælles grundlag, processer og ejerskab

Det pædagogiske personale har i 2020 i skrivegrupper og feedbackgrupper formuleret vores pædagogiske læreplan. I 2021 har vi skabt plads til pædagogisk dokumentation og refleksion over dette grundlag, trods at pladsen har følt sig trang parallelt med coronapandemiens konsekvenser og mange begrænsende muligheder for organisering og samarbejde i huset undervejs.

Uden dokumentation og refleksion – ingen evaluering.

Vi har siden sommeren 2020 fået nye kollegaer og vi har det seneste år brugt tid på at skabe og se et fælles ståsted under meget forandrede vilkår – som del af en organisation, som børnehus, som afdeling, som team.

Evalueringsskulturrprocesser har forløbet via personalemøder afholdt som teammøder bl.a ud fra modellen "Et læringsmiljø for alle børn" baseret på Anders Skriver Jensen (2018), videreudviklet af UCNact2learn (2018). Vi har arbejdet med at tilegne os grundlaget ved at reflektere over teamets narrativer og egen vurdering af styrker og forbedringspotentiale. Modellen er også udleveret til pædagoger der har været på 3 dages kursus på Københavns professionshøjskole.

Da vi har arbejdet meget opdelt i forskellige konstellationer og børnefællesskabet har været i adskilte grupper, og for nogen med brudte relationsmuligheder, har vi haft fokus på at få overblik over børn og voksnes relationer. Nytilkommen personale og løbende tilgang af nye børn har yderligere gjort dette vigtigt. Børn lærer sig noget gennem relationer med omsorgspersoner i teamet og de øvrige børn og tilsammen udgør relationerne en vigtig del af jeres læringsfællesskab.

Når der kommer nye personaler i teamet, og når der kommer nye børn i teamet påvirker det læringsmiljøet og der opstår en mulighed for at positionere sig på ny. I bedste fald udvikler I nye relations- og læringsmuligheder for alle børn og voksne.

Over tre personalemøder i marts-april og maj 2021 har vi arbejdet med udgangspunkt i relationsmatrix og artiklen ”Udsathed er ikke et karaktertræk ved barnet” (EVA, 2021) for at perspektivere og kvalificere en drøftelse i teamet om **sammenhæng mellem relationer og læringsmiljø** – og hvor vi også kunne trække på flere områder i den pædagogiske læreplan

Børneprofil – Dialogprofiler – Den årlige forældresamtale

At få talt sammen om det enkelte barn er højt ønsket af pædagogerne og er samtidig det der kræver stram organisering at skabe plads til, særligt i året der er gået. Det gør det endnu vigtigere at være tryk og velfunderet i det fælles pædagogiske grundlag. I det enkelte team bliver det planlagt med, når en pædagog gerne vil have et supplerende kollegialt perspektiv med i sin faglige vurdering af barnet. Fælles fokuspunkter med forældre inddrages i det pædagogiske læringsmiljø.

Monofaglig, tværfaglig sparring, samarbejdsforløb i huset

Vi kan booke tid til supervision/monofaglig sparring med område Hestkøbs inklusionspædagoger, som kommer fast ud i huset. Vi samarbejder også med dem om forskellige forløb f.eks. legeforløb eller forløb med refleksion over videoptagelser af praksis.

Vi har et godt samarbejde med fagpersoner fra PPR og deres vejledning implementeres i det pædagogiske læringsmiljø.

Brug af AULA

Via dokumentation til forældre via platformen AULA skærpes refleksionen over hvad vi gør og hvorfor vi gør det – med udgangspunkt i den styrkede læreplan.

Når vi deler både til forældre og medarbejdere bliver vi inspirerede og får indblik i det pædagogiske arbejde i hele huset.

Pædagogisk tilsyn

De forskellige perspektiver som praksis ses igennem til pædagogisk tilsyn synliggør sammenhængen mellem den styrkede læreplan og praksis og hvor vi kan udvikle os

Metoder – Kursus Københavns Professionshøjskole

Ved udgangen af 2021 har alle pædagoger været på 3-dages kursus i Den styrkede læreplan.

Metoden ”Skema til handling” bliver anvendt til at sikre sammenhæng mellem mål og ønskede praksis. Metoden opleves anvendelig og meningsfuld.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi har som høj prioritet i 2021-2022 at udvikle og evaluere på strukturdele og forældresamarbejdet.

Vi skriver løbende ind når vi har afsnit der er færdige. Dette systematiseres via møder og skrivetid.